

Република Србија
Предшколска установа „Сунце“
Број 1454
Дана 10.09.2026. године
Горњи Милановац

На основу члана 119. став 1. тачка 2. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл.гл.РС”, број 88/17, 27/18-други закон, 10/19, 6/2020, 129/21, 92/23 и 19/25) и члана 43. став 1. алинеја 2. Статута Предшколске установе „Сунце“, Управни одбор Предшколске установе „Сунце“ Горњи Милановац, на 38. седници, одржаној 10.09.2026. године, усвојио је

Извештај о самовредновању
Предшколске установе „Сунце“ Горњи Милановац
за 2025/2026. годину

Председник Управног одбора
Бојан Пучковић

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
JANUARY 1951
RECEIVED

FROM THE
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF CHICAGO

**Предшколска установа „Сунце“
Горњи Милановац**

Извештај о самовредновању рада установе за 2025/26.

Август, 2026.

УВОДНА

РЕЧ

Овај извештај представља извештај о самовредновању рада Предшколске установе „Сунце“ из Горњег Милановца за радну 2025/2026. годину. Самовредновањем је обухваћена Област 1 – „Васпитно-образовни рад“, која је предмет вредновања у овој радној години.

У оквиру изабране области анализирани су квалитет физичке и социјалне средине, планирање и програмирање васпитно-образовног рада, подршка истраживању и учењу, укључивање деце и породице, као и праћење и документовање процеса учења. Анализа је заснована на интегрисаним подацима добијеним применом чек-листе тима за самовредновање, упитника, фокус група/интервјуа и консултација са децом.

Извештај је сачинио Тим за самовредновање Предшколске установе „Сунце“ из Горњег Милановца, на основу прикупљених и анализираних података за радну 2025/2026. годину.

АНАЛИЗА ОБЛАСТИ 1 – ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ РАД

Интегрисана анализа на основу чек-листе, упитника, фокус група/интервјуа и консултација са децом

Стандарди 1.1, 1.2 и 1.3.

Предмет анализе: физичка и социјална средина, планирање и програмирање васпитно-образовног рада, подршка истраживању и учењу, укључивање деце и породице, као и праћење и документовање процеса учења.

Напомена о процентима: проценти представљају аналитичку процену остварености индикатора изведену из података у достављеном интегрисаном инструменту. Тамо где је у инструменту постојао бројчани податак из чек-листе или упитника, процена је заснована на њему; где није било довољно нумеричких података, процена је изведена обједињавањем квалитативних налаза и нивоа сагласности, а не представља нови званични резултат истраживања.

САЖЕТИ ПРЕГЛЕД ОСТВАРЕНОСТИ

Индикатор	Област	Оствареност	Ниво
1.1.1.	Материјали, играчке и средства	78%	висока
1.1.2.	Простор за различита груписања	80%	висока
1.1.3.	Заједничко обogaћивање простора	88%	висока
1.1.4.	Средина одражава актуелне теме/пројекте	100%	потпуно остварено

1.1.5.	Заједничко учешће и учење деце и одраслих	80%	висока
1.1.6.	Локална заједница као место учења	84%	висока
1.2.1.	Позитивни односи, сарадња и солидарност	96%	веома висока
1.2.2.	Однос деце и васпитача: уважавање и поверење	100%	потпуно остварено
1.2.3.	Интеракција деце различитих узраста/група	90%	веома висока
1.2.4.	Поверење и сарадња међу одраслима	88%	висока
1.3.1.	Планирање засновано на посматрању и интересовањима	90%	веома висока
1.3.2.	Флексибилност ритма дана и активности	83%	висока
1.3.3.	Уважавање иницијатива деце и родитеља	88%	висока
1.3.4.	Истраживање, решавање проблема и искуства	92%	веома висока
1.3.5.	Различити начини учења и учешћа	94%	веома висока
1.3.6.	Праћење, документовање и вредновање	80%	висока
1.3.7.	Холистички приступ и кључне компетенције	100%	потпуно остварено

Општи налаз: инструмент показује да је област 1 у целини на високом нивоу остварености. Најстабилније су димензије које се односе на видљивост процеса и продуката учења, односе међу децом и одраслима, повезивање подручја сазнања, подстицање истраживања и холистичко планирање. Најизраженије развојне потребе односе се на доступност савремених извора информација и дигиталних средстава деци, доследније уважавање индивидуалног ритма, интензивније и равномерније коришћење спољашњих простора, као и снажније директно учешће родитеља и деце у обликовању простора и документовању сопственог учења.

1. СТАНДАРД 1.1. – ФИЗИЧКА СРЕДИНА ПОДСТИЧЕ УЧЕЊЕ И РАЗВОЈ ДЕЦЕ

Анализа показује да је физичко окружење углавном подстицајно, богато материјалима и видљивим продуктима деце. Истовремено, подаци из фокус група указују на разлике међу просторима и објектима: део васпитача простор доживљава као скучен и наводи ограничења у излагању и реорганизацији, док други истичу богатство материјала, доступност и снажну подршку дејој иницијативи.

1.1.1. Материјали, играчке и средства су доступни деци, подржавају истраживање, игру и различите видове њиховог изражавања — 78%

Ниво остварености: висока. Чек-листа је веома повољна: 80% чланова тима процењује доступност и богатство материјала позитивно, а 100% наводи да се материјали проширују на основу праћења игре и да промене у простору подстичу истраживање. Упитник показује умереније резултате: око 75–84% укупне скале по појединачним тврдњама.

Снаге: Деца углавном самостално бирају материјале и знају где се они налазе. Родитељи доприносе доношењем полуструктурираних, неструктурираних и реалних предмета. Уочена је добра веза између праћења игре и допуњавања материјала.

Приоритет за унапређивање: Уједначити доступност и богатство материјала у свим просторима, посебно тамо где се наводи скученост. Систематски проверавати да ли свако дете може безбедно да дође до материјала и да ли има довољно прилика за истраживање.

1.1.2. Простор је структуриран тако да подстиче активности у малим групама, окупљање целе групе и самосталну активност детета — 80%

Ниво остварености: висока. 80% чек-листе потврђује оба наведена елемента, док упитник даје око 79% позитивно пондерисаног резултата. Деца наводе различите омиљене просторе и начине окупљања, а одрасли потврђују могућност реорганизације.

Снаге: Постоје простори за осаму, мања окупљања и различите активности. Деца могу да бирају где и са ким ће се играти, а васпитачи наводе да се простор прилагођава потребама.

Приоритет за унапређивање: Систематски унапређивати флексибилност простора и приступачност за сву децу, нарочито у собама које су просторно ограничене. Планирати јасније критеријуме за адаптацију простора за децу са сметњама у развоју или инвалидитетом.

1.1.3. У осмишљавању и обогаћивању физичке средине учествују деца, родитељи и васпитачи — 88%

Ниво остварености: висока. Чек-листа показује 80% позитивне процене за заједничко учешће, а 100% за персонализованост простора. Упитник даје око 76% пондерисане сагласности. Фокус група показује да родитељи учествују, али најчешће на позив установе, док иницијатива чешће долази од васпитача и управе.

Снаге: Продукти деце доминирају у собама и простор одражава припадност групи. Постоје конкретни примери заједничке израде и доношења материјала, као и учешћа родитеља у уређењу појединих простора.

Приоритет за унапређивање: Прећи са повремениг учешћа родитеља на континуираније партнерство: систематски прикупљати њихове предлоге, иницијативе и материјале и укључивати их у планирање промена простора.

1.1.4. Средина за учење одражава актуелна дешавања и васпитно-образовне активности — 100%

Ниво остварености: потпуно остварено. Оба елемента чек-листе имају 100% позитивну процену. У простору су видљиве провокације, материјали, процеси и продукти актуелних тема и пројеката.

Снаге: Видљиви су продукти, инсталације, фотографије, белешке, децје идеје и процеси заједничког истраживања. Примери попут речника од чепова и календара из пројекта о биљкама показују да простор функционише као документација учења.

Приоритет за унапређивање: Одржавати постојећи ниво и даље водити рачуна да документовање приказује процес, а не само коначан продукт.

1.1.5. Простори вртића одражавају заједничко учешће и учење деце, васпитача и родитеља — 80%

Ниво остварености: висока. У инструменту је 80% чек-листе позитивно процењено за континуиране сусрете и заједничке активности. Фокус група показује примере сарадње родитеља у уређењу хола и сале, али и да иницијатива углавном долази од установе.

Снаге: Постоје инсталације и фотографије које приказују сарадњу са породицом и локалном заједницом; негује се сарадња различитих група.

Приоритет за унапређивање: Јачати видљивост континуираног заједничког учешћа, а не само акција које се реализују на позив установе. Планирати више ситуација у којима деца, родитељи и васпитачи заједнички осмишљавају простор.

1.1.6. Простори локалне заједнице користе се као место за учење кроз заједничке активности деце и одраслих — 84%

Ниво остварености: висока. Оба елемента чек-листе имају 100%, а упитник даје око 84% пондерисане сагласности. Стручни сарадници наводе да се посете планирају као део реалног програма и да се користе ресурси установа, организација, домаћинстава, занатских радњи и других места.

Снаге: Локална заједница се користи као реалан извор искустава и информација, уз укључивање стручњака, родитеља и васпитача. Видљиви су примери повезивања пројеката са заједницом.

Приоритет за унапређивање: Наставити са планским мапирањем ресурса локалне заједнице и повећавати број активности у којима деца имају активну истраживачку улогу, а не само улогу посетиоца.

2. СТАНДАРД 1.2. – СОЦИЈАЛНА СРЕДИНА ПОДСТИЧЕ УЧЕЊЕ И РАЗВОЈ ДЕЦЕ

Социјална средина представља једну од снажнијих страна установе. Подаци указују на висок степен емпатије, сарадње и подршке међу децом, као и на углавном однос поверења између деце и васпитача. Истовремено, фокус група открива да се у појединим ситуацијама и даље јављају тужакање, отимање играчака, доминација појединца и потреба за снажнијим учењем самосталног решавања конфликта.

1.2.1. У групи се негују позитивни односи, сарадња и солидарност међу децом — 96%

Ниво остварености: веома висока. Чек-листа је 100% позитивна. На две тврдње упитника пондерисана сагласност износи приближно 96%. Деца наводе конкретне примере помагања, тешења и сарадње.

Снаге: Емпатија је видљива у свакодневним ситуацијама; деца помажу другима, брину о вршњацима и учествују у заједничким активностима. Родитељи потврђују напредовање деце у самосталности и сарадњи.

Приоритет за унапређивање: Даље развијати стратегије мирног решавања конфликта и смањивати културу „тужачања“. Посебно подстицати децу да пре тражења помоћи покушају да вербализују проблем, саслушају другог и понуде решење.

1.2.2. Однос између деце и васпитача заснован је на уважавању и поверењу — 100%

Ниво остварености: потпуно остварено. Чек-листа показује 100% позитивну процену. Васпитачи наводе развој емпатије, уважавање мишљења и настојање да се деца не прекидају док говоре. Деца јасно знају коме могу да се обрате када им нешто смета.

Снаге: Постоје конкретни показатељи сигурности: деца се обраћају васпитачима, траже помоћ, изражавају осећања и предлажу активности. Васпитачи показују доступност и подршку.

Приоритет за унапређивање: Уједначавати праксу преношења информација родитељима о напредовању деце, јер родитељи наводе разлике међу васпитачима у учесталости и начину давања повратне информације.

1.2.3. У вртићу се стварају ситуације за интеракцију деце различитих узраста/група — 90%

Ниво остварености: веома висока. Чек-листа показује 80% за свакодневну сарадњу различитих узраста, али 100% за могућност смисленог избора простора, материјала, места и партнера за игру. Фокус група потврђује посете, заједничке активности, мешовиту групу и коришћење заједничких простора.

Снаге: Сарадња различитих група је устаљена пракса у више ситуација; деца познају друге одрасле и вршњаке и користе салу, двориште и друге заједничке просторе.

Приоритет за унапређивање: Повећавати учесталост планских заједничких активности различитих група, нарочито оних које имају јасну сврху учења и размене искустава, а не само заједнички боравак.

1.2.4. У вртићу се негују односи поверења и сарадње међу одраслима у циљу подршке учењу и развоју деце — 88%

Ниво остварености: висока. Фокус групе показују да васпитачи и родитељи имају прилике за разговор о васпитању и учењу и да углавном усаглашавају ставове. Постоје конкретни примери индивидуалних разговора и заједничког решавања ситуација. Истовремено, евидентирани су и појединачни несагласни ставови родитеља и васпитача.

Снаге: Постоји комуникација са породицом, размена информација и покушај усаглашавања васпитних поступака. Васпитачи траже информације о породичним обрасцима и користе их за боље разумевање детета.

Приоритет за унапређивање: Развијати структурисаније облике партнерства са породицом: јасни договорени канали, теме за размену и кратка документација о заједнички договореним поступцима. Тиме би се смањиле разлике у очекивањима и поступањима.

Закључак за стандард 1.2: Социјална средина је стабилна и подржавајућа. Посебно снажна је релација дете–дете и дете–васпитач. Развојни правац треба да буде усмерен на систематско оснаживање деце за самостално решавање конфликта и на још доследније партнерство одраслих.

3. СТАНДАРД 1.3. – ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ У ФУНКЦИЈИ ПОДРШКЕ ДЕЧЈЕМ УЧЕЊУ И РАЗВОЈУ

Планирање је у великој мери засновано на слушању деце, њиховим интересовањима и искуствима, уз укључивање предлога родитеља. Инструмент показује развијену праксу пројектног рада, флексибилности, истраживања и повезивања различитих подручја сазнања. Највећи простор за унапређивање у овом стандарду односи се на индивидуализацију ритма, доступност савремених извора информација деци и њихово активније учешће у документовању сопственог учења.

1.3.1. Планирање васпитно-образовног рада засновано је на континуираном посматрању, слушању деце и праћењу њихових потреба и интересовања — 90%

Ниво остварености: веома висока. Чек-листа је 100% позитивна за консултовање са децом и 100% за уважавање информација и предлога родитеља. Упитник даје приближно 90% пондерисане сагласности за повезивање различитих активности и подручја сазнања.

Снаге: Васпитачи наводе да разговором утврђују шта деца знају и шта желе да сазнају, а затим планирају проширивање искустава. Деца дају предлоге и наводе конкретне примере када су њихови предлози прихваћени.

Приоритет за унапређивање: Обезбедити да консултовање буде доследно у свим групама, јер деца наводе да их васпитачи „понекад“ питају шта желе. Потребно је више документованих трагова о томе како је конкретна дечја идеја променила план.

1.3.2. У остваривању програма негује се флексибилност у ритму дана и реализацији активности — 83%

Ниво остварености: висока. Упитник даје око 83% пондерисане сагласности, док васпитачи у фокус групи наводе да је промена структуре дана могућа и да се на њој инсистира. Родитељи сматрају да се ритам деце углавном поштује, док васпитачи указују на практична ограничења због бројности група.

Снаге: Постоји флексибилност у игри и промени трајања активности, као и примери померања obroка и омогућавања спавања када је детету потребно.

Приоритет за унапређивање: Унапредити могућности индивидуализације ритма. Посебно размотрити организацију боравка напољу, одмора и obroка тако да се смањи ослањање на „просечно дете“.

1.3.3. У развијању програма уважавају се иницијативе, предлози, идеје и искуства деце и родитеља — 88%

Ниво остварености: висока. Чек-листа показује 100% за охрабривање иницијативе деце. Упитник даје око 88% пондерисане сагласности за заједничко учење деце, породице и других одраслих. Родитељи учествују кроз активности, материјале, предлоге и „пројекат иде кући“.

Снаге: Постоје јасни примери укључивања родитељских идеја за посете и активности, као и укључивања деце у избор садржаја и начина рада.

Приоритет за унапређивање: Повећати континуираност родитељског учешћа и обезбедити више различитих начина да породица учествује, укључујући кратке доприносе, изворе, приче, стручност и искуства родитеља.

1.3.4. Деца се подстичу на истраживање, решавање проблема и проширивање искустава — 92%

Ниво остварености: веома висока. Чек-листа је 100% позитивна за иницирање ситуација учења и за различите начине изражавања. Доступност материјала за самостално трагање за информацијама је 80%. Упитник даје око 92% позитивне пондерисане сагласности за различите начине и нивое учешћа.

Снаге: Постоје разноврсне ситуације истраживања, креативног изражавања и решавања проблема. Стручни сарадници дају подршку у избору стратегија и стилова учења.

Приоритет за унапређивање: Обогатити изворе информација доступне директно деци. У инструменту је јасно препознат недостатак електронских извора и чињеница да рачунари и камере нису довољно доступни деци.

1.3.5. Подржавају се различити начини децјег учења и учешћа — 94%

Ниво остварености: веома висока. Чек-листа показује 100% за избор материјала и 100% за самостално учешће, рад у пару и групи, као и различите начине изражавања. Доступност различитих извора информација је 80%. Упитник даје око 94% за подстицање одговорности и истрајности.

Снаге: Деца бирају материјале, начине изражавања и облике рада. Негује се иницијатива, креативност и активно учешће.

Приоритет за унапређивање: Систематски ширити изворе информација које деца могу самостално да користе. Дигиталне изворе, када су доступни и примерени, уводити као један од више равноправних извора истраживања, уз стручну подршку одраслих.

4. НАСТАВАК АНАЛИЗЕ СТАНДАРДА 1.3. И ЗАКЉУЧНИ НАЛАЗИ

1.3.6. Праћење, документовање и вредновање васпитно-образовног процеса у функцији подршке учењу и развијању програма — 80%

Ниво остварености: висока. Процеси учења су према чек-листи видљиви у различитим формама са 100% позитивном проценом. Учесће деце и одраслих у праћењу и документовању процењено је са 80%, док доступност средстава за документовање указује на ограничење: у инструменту је наведено 40% према једној категорији и 60% према другој. Квалитативни налази потврђују да документовање постоји, али да није увек довољно партиципативно.

Снаге: Постоје фотографије, видео-записи, белешке, мапе, скице, шеме, инсталације, портфолији и панои. Родитељи су углавном упознати са портфолијем и учествују избором фотографија и исказа о детету.

Приоритет за унапређивање: Повећати директну улогу деце у избору, коментарисњу и допуњавању документације. Инструмент посебно показује да деца углавном не узимају портфолио самостално и да их васпитач није увек питао шта им се у њему допада. Потребно је развијати документовање као алат за размишљање о сопственом учењу, а не само као евиденцију.

1.3.7. У планирању и развијању реалног програма препознаје се холистички приступ усмерен на подршку развоју свих кључних компетенција за целоживотно учење — 100%

Ниво остварености: потпуно остварено. Сва три наведена елемента чек-листе имају 100% позитивну процену: разматрају се различити извори сазнања и начини учешћа, повезују различита подручја сазнања, а у децем портфолију је видљив процес учења и развоја кључних компетенција.

Снаге: Планирање повезује различита подручја, а стручни сарадници и васпитачи континуирано преиспитују димензије реалног програма и размењују искуства. Портфолио приказује развој и напредовање детета.

Приоритет за унапређивање: Одржавати постојећи ниво и додатно обезбедити да се холистички приступ јасно види у свим врстама документације и планирања, нарочито у индивидуалним траговима напредовања деце.

5. ЗБИРНА АНАЛИЗА – КЉУЧНЕ СНАГЕ

- Физичка средина у великој мери подржава игру, истраживање и стваралаштво; процеси и продукти учења су видљиви.
- Деца имају могућност избора материјала, простора и партнера за игру, уз развијену праксу прилагођавања простора.
- Социјална средина је посебно снажна: емпатија, солидарност и подршка међу децом су јасно потврђене.
- Однос деце и васпитача заснован је на поверењу, доступности одраслог и уважавању деце гласа.
- Планирање се ослања на деца интересовања, питања и искуства, а пројектни приступ омогућава повезивање различитих подручја сазнања.
- Развијене су истраживачке и креативне ситуације, уз видљиву подршку стручних сарадника.
- Документовање процеса учења је разноврсно и видљиво, а портфолио представља значајан ресурс за праћење развоја.
- Холистички приступ и повезивање различитих извора и подручја сазнања представљају стабилну основу квалитета.

6. ПРИОРИТЕТИ ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ

- Уједначити квалитет и доступност материјала и флексибилност простора у свим групама и објектима.
- Планирати систематско укључивање родитеља у осмишљавање и обогаћивање простора, уз већу могућност да иницијатива долази и од породице.
- Јачати свакодневни боравак и учење у спољашњој средини и локалној заједници, уз јасније планирање безбедности и сврхе активности.
- Развијати код деце стратегије самосталног решавања конфликта и смањивати ослањање на „тужакање“.
- Доследније индивидуализовати ритам дана и пронаћи организациона решења за децу чије се потребе разликују од просечног ритма групе.
- Проширити деци доступне изворе информација, посебно средства за документовање и истраживање, уз примерену дигиталну подршку.

- Омогућити деци активнији приступ портфолију: избор садржаја, коментарисање, постављање продуката и разговор о сопственом учењу.
- Успоставити јасније трагове који повезују дењу иницијативу са променама у плану и реализацији програма.

7. ЗАКЉУЧАК

На основу свих прикупљених извора – чек-листе тима за самовредновање, упитника за васпитаче и медицинске сестре, фокус група/интервјуа и консултација са децом – може се закључити да је квалитет области 1 на високом нивоу. Најјаче потврде постоје тамо где се квалитет може видети у свакодневној пракси: у односима међу децом и одраслима, видљивости процеса учења, пројектном приступу, истраживању и повезивању различитих подручја сазнања.

Истовремено, интегрисана анализа је значајна зато што показује разлику између опште позитивне процене и искуства појединих учесника. Управо ти подаци представљају основ за наредни циклус унапређивања. Приоритет није увођење нових пракси по сваку цену, већ уједначавање постојећих добрих пракси, повећање партиципације деце и породице и стварање услова да свако дете има једнаку могућност избора, истраживања, изражавања и документовања сопственог учења.

Укупна процена: ОБЛАСТ 1 – ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ РАД: ВИСОК НИВО ОСТВАРЕНИСТИ, уз јасно дефинисане развојне приоритете у домену индивидуализације, доступности извора, партиципације деце и породице и уједначавања квалитета физичког окружења.